

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

o.b.s. Driemaster

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 1 maart 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 8 november 2018 een onderzoek uitgevoerd in groep 1 en 2 van o.b.s. Driemaster. Sinds 1 januari 2018 heet deze school het Kindcentrum Driemaster en is een onderdeel van MFA Pittelo. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de basisschool is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de kinderopvangorganisaties zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Assen een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De leraren en de directie doen hun uiterste best om het onderwijs zo in te richten dat alle leerlingen zo optimaal mogelijk tot leren kunnen komen. Dit doen ze bijvoorbeeld door mee te doen aan verschillende boekprojecten waarbij ze ook ouders inzetten. Ook goed is dat de school intensief samenwerkt met verschillende organisaties om steeds de juiste ondersteuning te geven aan de leerlingen. Ouders waarderen dat de school zo benaderbaar is en hen serieus neemt. Tot slot merken we dat de leraren graag willen leren en het elke keer beter willen doen.

Wat kan beter?

De school kiest bewust voor gemengde groepen 1/2 zodat de leerlingen kunnen leren van elkaar, maar dat hebben we tijdens de lessen nog weinig gezien. Leerlingen meer laten praten en stimuleren van elkaar te leren, zijn onderdelen die nog beter kunnen. Verder kan de school in haar beleid nog meer aandacht besteden aan vve. De school doet verschillende activiteiten die hiermee samenhangen, maar de school kan nog bewuster nadenken wat ze met vve wil bereiken.

Het Kindcentrum Driemaster zit samen met Kindcentrum De Lichtbaak in het gebouw MFA Pittelo. Verschillende instellingen werken in dit gebouw samen om vve vorm te geven. Men is nog zoekende wie waarvoor verantwoordelijk als het gaat om vve.

**Bestuur: Stichting Plateau
Openbaar Onderwijs Assen
Bestuursnummer: 42719**

School: Kindcentrum Driemaster
BRIN:14GR

Gegevens per 1 oktober 2018:

Totaal aantal leerlingen 113

Totaal aantal leerlingen in de groepen
1 en 2: 30

Percentage gewichtenleerlingen op
schoonniveau: 22 %

Percentage gewichtenleerlingen
groepen 1-2: 27 %, waarvan 1 leerling
met vve-indicatie.

Wat moet beter?

Het maken van resultaatafspraken vroegschoolse educatie tussen de gemeente Assen en schoolbestuur Plateau moet beter.

Vervolg

We verwachten dat het schoolbestuur en de gemeente eind 2019 afspraken hebben gemaakt over de resultaten die zij willen halen met vroegschoolse educatie.

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2	7
4.	Reactie van het bestuur	11

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van o.b.s Driemaster/Kindcentrum Driemaster.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd in de groepen 1 en 2, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, leraren groep 1 en 2, intern begeleider en de directie. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directie van de school, de intern begeleider en een vertegenwoordiger van het schoolbestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- O** Onvoldoende
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van o.b.s. Driemaster.

Conclusie

De kwaliteit van de vroegschoolse educatie op de Driemaster beoordelen wij als voldoende.

De leraren van de groepen 1/2 en de directie zetten zich optimaal in om alle kinderen ontwikkelkansen te geven en in het bijzonder kinderen met een onderwijsachterstand. Dit doen ze op een natuurlijke wijze op diverse onderdelen van het onderwijs. Merkbaar is dit in het rijke aanbod, maar ook in de samenwerkingsrelaties die de school heeft en de wijze waarop het team van de onderbouw enthousiast werkt om het onderwijs te verbeteren. De drie standaarden waarop dit betrekking heeft, Aanbod OP1, Samenwerking OP6 en Kwaliteitscultuur KA2, waarderen wij daarom met een goed.

Context

O.b.s. Driemaster heet sinds 1 januari 2018 Kindcentrum Driemaster en is gehuisvest in het gebouw MFA Pittelo in Assen. In hetzelfde gebouw zitten ook Kinderopvang Pittelo (waaronder een neutrale peuteropvang) en Kindcentrum De Lichtbaak.

Afspraken over vervolgtoezicht

- We spreken met de gemeente Assen en het schoolbestuur af dat zij afspraken maken over de resultaten vroegschoolse educatie.
- We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur	Wat doen wij?
School		
Standaard OP6. Er zijn geen resultaatafspraken vroegschoolse educatie gemaakt tussen de gemeente Assen en het schoolbestuur Plateau. Hiermee voldoet de gemeente niet aan art. 167 lid 1b van de WPO.	We verwachten dat de gemeente Assen en Plateau uiterlijk 1 januari 2020 meetbare afspraken hebben gemaakt over de resultaten van de vroegschoolse educatie en dat het Kindcentrum Driemaster deze resultaatgegevens aanlevert aan de gemeente Assen. De gemeente Assen stuurt ons een afschrift van deze afspraken.	Wij controleren in het eerste kwartaal 2020 of er in de gemeente Assen resultaatafspraken vroegschoolse educatie zijn gemaakt en of het schoolbestuur deze gegevens aanlevert bij de gemeente.

3. Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van de Driemaster.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP6 Samenwerking			<i>h</i>

Onderwijsproces

OP1 Aanbod

We waarderen het aanbod met een goed. Dit heeft te maken met het feit dat de school doelbewust werkt met een breed aanbod dat stimulerend is. Zo is er veel aandacht voor het stimuleren van de taalontwikkeling doordat de school aan veel verschillende boekprojecten meedoet. Oudere leerlingen, maar ook studenten en ouders worden ingezet om zowel op school als thuis samen te genieten van lezen. Daarnaast heeft de school een leerlijn kunstzinnige oriëntatie uitgewerkt en is ze trots op de aandacht die er is voor gezond bewegen, onder andere door het inzetten van een vakspecialist. Wat de leraren ook goed doen is het werken vanuit doelen. De thema's uit de jaarplanning worden verwerkt in doelen en activiteiten in de dag- en weekplannen. Daaruit blijkt dat het aanbod steeds passend wordt gemaakt bij de ontwikkelingsfase van het jonge kind. Tot slot is de inrichting van de leeromgeving een compliment waard. Deze is rijk aan geletterd- en gecijferdheid en in de hal is er volop ruimte om te spelen in de themahoek.

OP2 Zicht op ontwikkeling

De leraren in de onderbouw hebben voldoende zicht op de ontwikkeling van leerlingen. Dit zien we doordat de leraren de leerlingen volgen door middel van toetsen en observaties en deze informatie gebruiken om het onderwijs beter af te stemmen op hun onderwijsbehoeften. Zo krijgen leerlingen die uitvallen op een onderdeel, pre-teaching of verlengde instructie. Tijdens de observatie in de groepen hebben we gezien dat deze leerlingen deze extra aandacht ook krijgen. Indien het resultaat uitblijft, nemen de leraren de extra ondersteuning opnieuw op in de weekplanning. Het nauwlettend volgen en bijsturen van de ontwikkeling is

merkbaar een dagelijkse routine.

De leraren kunnen nog meer winst halen uit deze werkwijze door een sterkere koppeling te leggen tussen het werken met de leerlingenkaart en de weekplanning. De informatie op de leerlingenkaart is algemeen van aard en geeft weinig richting aan het dagelijks handelen in de praktijk doordat toetsdoelen worden genoemd en concrete inhoudelijke doelen ontbreken.

OP3 Didactisch handelen

De leraren in de twee groepen 1/2 leggen voldoende helder uit waardoor leerlingen tot werken en leren komen. We hebben gezien dat zij veel vragen stellen om het denken en de taalontwikkeling te bevorderen. Hier en daar hebben we enkele mooie open denkvragen gehoord en kwalitatief goede feedback. In de verwerking van de les spelen de leraren in op de verschillen tussen leerlingen door extra oefening toe te passen in de kleine kring. Tevens zorgen de leraren voor een prettig pedagogisch klimaat. Dit doen ze door respectvol te reageren op leerlingen en hen te betrekken bij wat er gaat gebeuren. Mooi is dat het gebruik van taalpoppen stimulerend werkt bij de jonge kinderen.

De school heeft bewust gekozen voor het werken in gemengde groepen 1/2 zodat leerlingen van elkaar kunnen leren. Tijdens de instructiemomenten hebben we dit nauwelijks gezien, omdat het vraaggesprek veelal een gesprek is tussen de leraar en de individuele leerlingen. De leraren kunnen de leerlingen stimuleren tot meer taalproductie door bijvoorbeeld coöperatieve werkvormen toe te passen. Ook hebben we nog weinig afstemming gezien op de verschillen tussen de leerlingen tijdens de instructiemomenten in de grote kring. Daarbij kunnen de leraren in hun voorbereiding denken aan het stellen van andere type vragen of denkopdrachten aan leerlingen die meer kunnen.

OP6 Samenwerking

Wij waarderen samenwerking met een goed, omdat de school intensief samenwerkt met een breed netwerk van partners om haar leerlingen zo optimaal mogelijk te ondersteunen op zowel school als thuis. De school weet bij wie ze terecht kan voor extra ondersteuning en maakt daar ook gebruik van. Als het gaat om extra ondersteuning op het gebied van zorg dan maakt de school gebruik van zoals het schoolmaatschappelijk werk en het buurtteam. De ouders waarmee we hebben gesproken voelen zich serieus genomen doordat de school aandacht heeft voor de thuissituatie en de ouder zelf. Zo hecht men grote waarde aan het huisbezoek, de themabrieven over het aanbod, maar vooral ook aan de korte lijntjes over en weer als er iets is. Men weet elkaar snel en gemakkelijk te vinden. Mooi is ook dat de ouders aangeven dat de extra inzet van de school een positief effect heeft op de ontwikkeling van hun kind. De collega's in het kindcentrum zoeken elkaar drie maal per jaar op

om de warme overdracht van alle leerlingen te bespreken vanuit de voorschool naar de vroegschool. Ook worden regels en routines besproken om een soepele overgang te realiseren. Dit heeft de vorm van collegiaal overleg. Wie verantwoordelijk is voor de aansturing van het vve-beleid van 2- 6 jaar in het kindcentrum is nog niet geheel duidelijk, men is hierin nog zoekende.

Er zijn nog geen resultaatafspraken vroegschoolse educatie gemaakt met de gemeente. Hiermee voldoet de gemeente niet aan art. 167 lid 1b WPO. We spreken het schoolbestuur Plateau en de gemeente aan op het ontbreken van resultaatafspraken vroegschoolse educatie.

3.2. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

KA1 Kwaliteitszorg

De Driemaster hanteert een stelstel van kwaliteitszorg om gericht de kwaliteit van onderwijsachterstanden te verbeteren. Zo is er een visie en zijn er borgingsafspraken als het gaat om de samenwerking in het kindcentrum, visie op ouderbetrokkenheid en hoe het aanbod wordt aangeboden voor een goede overgang naar groep 3. In het schooljaarplan geeft de school een terug- en vooruitblik over de schoolontwikkeling en behaalde resultaten. De gegevens van datamuur worden betrokken bij het samen evalueren of de resultaten passen bij de leerlingenpopulatie. Uit het jaarplan blijkt duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe het betreffende verbeteronderwerp ingebed is in een cyclus van kwaliteitszorg.

Inzoomend op het verbeteren van de kwaliteit vroegschoolse educatie blijkt dat de school op onderdelen veel onderneemt, maar dat het lastig is uitspraken te doen over de kwaliteit van ve. Dit omdat vve geen structurele plaats heeft in de cyclus van kwaliteitszorg.

KA 2 Kwaliteitscultuur

Wij waarderen de kwaliteitscultuur met een goed omdat we een enthousiaste, lerende houding hebben gezien bij de leraren 1/2 die gericht is op verbetering. Het delen van leservaringen met aandacht voor het behalen en bijstellen van de doelen is daarbij een rode draad. De leraren maken elkaar enthousiast, staan open voor feedback en weten wat ze nog beter kunnen doen. Deze professionele grondhouding is merkbaar en verdient daarom een compliment.

KA3 Verantwoording en dialoog

De school hecht waarde aan het informeren van ouders, MR en bestuur over waar de school mee bezig is. De school doet dit open en transparant door te communiceren tijdens ouderbijeenkomsten, MR-vergaderingen, en via de nieuwsbrieven en het jaarverslag.

Deze documenten zijn te vinden op de website van de school.

Aan de gemeente legt de school verantwoording af over hoe de specifieke subsidiegelden zijn ingezet en met welk resultaat. Dit geldt voor bijvoorbeeld de extra gelden voor de schakelklas.

De school kan echter nog specifiekere aandacht besteden aan het verantwoorden over de resultaten die het behaalt met vve, dan wel het verminderen van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen in de groepen 1 en 2. Dit onderdeel hangt samen met wat we bij kwaliteitszorg hebben beschreven. Als vve daar explicieter is opgenomen in de cyclus van kwaliteitszorg, wordt het gemakkelijker om te verantwoorden over vve beleid en hierover een actieve dialoog te voeren met betrokken partijen.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

De medewerkers van Kindcentrum Driemaster herkennen zich in de zienswijze en het beeld dat de inspecteur in het inspectierapport beschrijft.

We zijn trots op het mooie resultaat, koesteren en borgen de kwaliteiten en maken plannen van aanpak met betrekking tot de aandachtspunten die uit het rapport naar voren komen.

OP2: zicht op ontwikkeling: de inspectie beoordeelt dit als een voldoende.

Doel en actie: de informatie weggezet op de leerlingenkaart gaan we specifieker maken, waardoor het functioneler ingezet kan worden in de weekplanning. Dit gaan we doen door specifieker en diepgaander te analyseren.

OP3: didactisch handelen: de inspectie beoordeelt dit als een voldoende.

Doelen en acties: we gaan het didactisch handelen versterken door in de instructiefase meer coöperatieve werkvormen toe te passen, waardoor we bij de kinderen meer actieve taalproductie bewerkstelligen en kinderen meer van en met elkaar leren. Daarnaast gaan we in de kring en tijdens instructiemomenten meer afstemmen op de verschillen tussen kinderen. De leerkracht schat van te voren in welke vragen geschikt zijn voor welke kinderen (zone van de naaste ontwikkeling), zodat er zoveel mogelijk aan wordt gesloten bij individuele behoeften van kinderen en kinderen een goed passend aanbod en uitdagingen krijgen.

KA1: kwaliteitszorg: de inspectie beoordeelt dit als een voldoende.

Doel en actie: in onze cyclus van kwaliteitszorg gaan we VVE als specifiek onderdeel opnemen, zodat we de kwaliteit van ons VVE-aanbod beter en structureel kunnen analyseren en indien nodig versterken.

KA3: verantwoording en dialoog: de inspectie beoordeelt dit als een voldoende.

Doel en actie: zie vorige punt. We gaan het VVE-aanbod explicieter opnemen in de cyclus van kwaliteitszorg, zodat we de resultaten die we behalen dmv het VVE-aanbod beter kunnen communiceren naar onze partners en hierover met hen in dialoog kunnen gaan.

De onderdelen OP1: aanbod, OP6: samenwerking, KA2: kwaliteitscultuur, beoordeelt de inspectie met een goed. Deze onderdelen houden onze aandacht en gaan we, waar mogelijk nog meer verdiepen en versterken. Ondanks dat de inspectie de onderdelen als een goed beoordeelt, zien we toch ook nog kansen voor de toekomst liggen, die we graag aangrijpen om zo onze (doelgroep)kinderen nog meer te kunnen bieden.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

